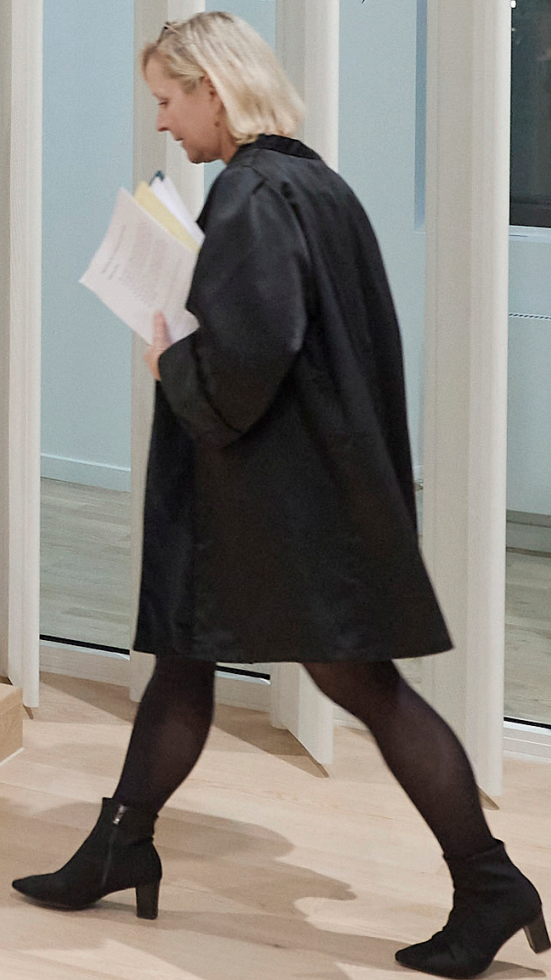

ÅRSBERETNING 2022

Retssal 2 →
Retssal 2 →
Retsm →
Lægdomn →
Trap →
Trap →
Personal →
To →

Indhold

- 3** Beretning
- 4** Domstolenes økonomi
- 6** Sagsbehandlingstider
- 8** Det internationale samarbejde
- 10** Digitalisering og it
- 12** Rekruttering og fastholdelse
- 13** Persondataret
- 14** Det familieretlige samarbejde
- 15** Bedste Praksis
- 16** Nye domsmænd og Domsmandsspillet
- 17** Østre Landsret flyttet til Nordhavn
- 18** Podcast om erhvervsager
- 19** 'Smykkeskrinet' vinder fornem pris
- 20** Folkemødet

UDGIVET AF DOMSTOLSSTYRELSEN 2023

Forsidefoto: Kristian Brasen

Beretning

I 2022 modtog de danske byretter 764.193 sager, Sø- og Handelsretten 9.857 sager, landsretterne 11.322 sager og Højesteret 231 sager. Det var samlet set en mindre stigning i forhold til 2021. Antallet af modtagne sager ved Tinglysningensretten steg med ca. 136.000 sager og endte på i alt ca. 2,3 mio. sager for året.

Byretterne

Byretterne modtog samlet set ca. 8 pct. flere sager i 2022 end året før. Stigningen var højest for notarialforretninger og lavest for dødsboskiftesager. Der var dog tale om en stigning for alle sagstyper.

Stigningen i tilgangen af straffesager var på 8 pct. og fulgte dermed det helt overordnede billede for modtagne sager ved byretterne. I 2022 var der et moderat fald i antallet af modtagne nævningsager, som dog stadig er på et højt niveau i historisk perspektiv. Det vurderes, at der er en tæt sammenhæng mellem stigningen i antallet af nævningsager og politisk besluttede straffeskærpselser, bandekriminalitet og terrorvirksomhed. Tilsvarende var antallet af modtagne domsmandsager i 2022 det næsthøjeste i de seneste 10 år og omtrent det samme som i 2018-2019.

Antallet af modtagne civile sager steg i 2022 med ca. 3.000 til i alt 46.645 sager. Stigningen var i store træk båret frem af en stigning i antal småsager, mens antallet af almindelige civile sager steg svagt i forhold til året før.

Insolvensskiftesagerne steg overordnet med ca. 2.000, hvilket primært skyldes en stigning i antallet af tvangsopløsninger, men også en mindre stigning i antallet af konkurssager.

Der blev modtaget lidt flere fogedsager i 2022 end året før, men dog fortsat færre end i 2018-2019. Stigningen angik navnlig betalingspåkrav.

Med undtagelse af insolvensskiftesager blev der for samtlige sagstyper afsluttet flere sager i 2022 end året forinden. Overordnet blev der således afsluttet 5 pct. flere sager i 2022. Tilgangen af nye sager var dog endnu højere, hvorfor antallet af verserende sager samlet set steg med ca. 4 pct. Stigningen var kraftigst for verserende civile sager, som steg med ca. 13 pct. sammenlignet med 2021.

Landsretterne

Landsretterne modtog 6 pct. færre civile sager i 2022, og ca. 7 pct. flere straffesager, så landsretterne samlet modtog 1 pct. flere sager. Samtidig afsluttede landsretterne ca. 6 pct. færre

sager end i 2021, hvorfor der ultimo 2022 var omtrent 14 pct. flere verserende sager ved landsretterne. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for begge typer ankesager var omtrent uændret.

Højesteret

I 2022 modtog Højesteret 168 civile sager og 63 straffesager. Der er modtaget 31 pct. færre civile sager, men 29 pct. flere straffesager, så der samlet set er modtaget 21 pct. færre sager end i 2021.

Sø- og Handelsretten

Sø- og Handelsretten har modtaget 17 pct. flere civile sager end i 2021. Stigningen skyldes især en stigning i modtagne konkurskarantænesager. Retten modtog 5 pct. flere insolvensskiftesager. Samlet set har Sø- og Handelsretten modtaget 6 pct. flere sager.

Tinglysningensretten

I 2022 modtog Tinglysningensretten 2.283.508 anmeldelser til tinglysning. Det er 6 pct. flere sager end i 2021.

Domstolenes økonomi

De voksende sagsbunker og stigende sagsbehandlingstider har i 2022 skabt øget pres på en række retter, og domstolenes økonomi var fortsat presset i 2022. Samtidig blev forhandlingerne om flerårsaftalen for domstolenes økonomi udskudt til 2023.

Domstolenes økonomi i 2022 blev fastlagt i den administrative flerårsaftale for perioden 2019-2022. Aftalen indebærer bl.a. et årligt omprioriteringsbidrag på 1,2 pct., svarende til ca. 25 mio. kr.

Domstolenes økonomi har de seneste år været presset, og denne tendens fortsatte i 2022. Domstolene er desværre gået ud af 2022 med et underskud på ca. 10 mio. kr. Det skyldes bl.a. et ændret forbrugsmønster ved retterne grundet det store sagspres samt stigende it- og energiudgifter.

Domstolene fik i 2022 en ekstra bevilling på 47,5 mio. kr. til målrettet bunkebekæmpelse på straffesagsområdet og godt 20 mio. kr. til behandling af et øget antal familieretlige sager som følge af Familieretshusets bunkebekæmpelse. Selv med tilførslen af midler har det ikke været muligt at nedbringe den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i straffesager og civile sager ved byretterne, men alene at dæmpe stigningen i sagsbehandlingstiderne.

Næstfærrest ressourcer i Europa

Ifølge EU-Kommissionens Justice Scoreboard 2022 er Danmark da også det land i EU, hvor staten allokerer næstfærrest ressourcer til domstolene i forhold til landets bruttonationalprodukt (BNP). I Danmark allokeres 0,17 pct. af BNP til domstolene. Til sammenligning ligger Sverige, Finland og Holland på henholdsvis 0,27 pct., 0,24 pct. og 0,29 pct. Samtidig er Danmark – med 6,6 dommere pr. 100.000 indbyggere – det land i EU, som har næstfærrest dommere pr. 100.000 indbyggere. De øvrige lande ligger mellem 11,2 og 41,5 dommere pr. 100.000 indbyggere.

”Det er klart, at det gør indtryk at se danske domstoles ressourceforbrug i en europæisk sammenhæng. Tallene siger meget om, hvordan der hver dag ydes en stor indsats for at håndtere vores voksende sagsmængder, og at det sker med relativt få ressourcer”, lyder det fra Domstolsstyrelsens direktør, Kristian Hertz.

Fortsat stigning i 2023

Der skulle have været indgået en ny flerårsaftale for domstolene i 2022, som skulle have fastlagt de økonomiske rammer for domstolene for en ny fireårig periode.

Arbejdet henimod en ny flerårsaftale blev påbegyndt i foråret 2022, men i august 2022 besluttede regeringen at udskyde den nye flerårsaftale for domstolene med et år. Som noget nyt vil der i stedet for en rent administrativ flerårstale være et politisk forløb tilknyttet den kommende aftale om domstolenes økonomi gældende fra 2024.

”Der er ingen tvivl om, at det vigtigste for, at domstolene kan nedbringe sagsbehandlingstiderne, er, at der tilføres betydeligt flere ressourcer, og at der indgås en langsigtet aftale. Vi hører, at der er en erkendelse af, at der skal gøres noget ved situationen, men det er klart, at udskydelsen af flerårsaftalen indebærer, at sagsbehandlingstiderne fortsat må forventes at stige i 2023”, siger Kristian Hertz.

Udvalg skal se på tiltag

Justitsministeriet har desuden besluttet, at der nedsættes et udvalg ledet af fhv. højesteretspræsident Thomas Rørdam, der skal se på tiltag, der kan bidrage til at nedbringe sagsbehandlingstiderne ved retterne. Udvalgets forslag og anbefalinger skal indgå i de politiske forhandlinger om en ny flerårsaftale for domstolene. Udvalget har påbegyndt sit arbejde i 2023.

Da udvalget blev nedsat, sagde Kristian Hertz:

”Vi ser frem til at bidrage til analysearbejdet, som udvalget skal forestå for at understøtte de politiske forhandlinger. Udvalget skal identificere og kvalificere tiltag, der adresserer domstolenes udfordringer”.

Sagsbehandlingstiderne steg fortsat i 2022

En kombination af mangel på ressourcer, en markant stigning i antal modtagne straffesager samt øget sagskompleksitet har i 2022 sat sagsbehandlingstiderne under yderligere pres.

I 2022 fortsatte de seneste års udvikling med voksende sagsbunker og stigende ventetider ved retterne. Selvom retterne havde et højt aktivitetsniveau og arbejdede intenst på at nedbringe sagsbunker og sagsbehandlingstider, var sagsbehandlingstiderne i straffesager og civile sager ved domstolene igen en stor og alvorlig udfordring. De stigende sagsbehandlingstider er både en belastning for de involverede og udfordrer retssikkerheden.

Situationen er navnlig alvorlig i de ressourcekrævende domsmandssager og nævningesager, idet den gennemsnitlige sagsbehandlingstid ligger på mere end otte måneder. Det er tæt på at være en fordobling sammenlignet med 2018. Også i de almindelige civile sager med hovedforhandling, fx om mangler ved en fast ejendom, erstatning for alvorlig personskade eller en ansættelsesretlig konflikt, er situationen forværret, idet den gennemsnitlige sagsbehandlingstid over de senere år er steget med et halvt år og aktuelt ligger omkring to år. Ved de byretter, der er under det største sagspres, overstiger den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i domsmandssagerne et år, og i de civile sager må parterne gennemsnitligt vente mere end tre år på hovedforhandlingen.

Årsager til omberømmelse og udsættelse af straffesager

I april 2022 udgav Domstolsstyrelsen sin analyse af omfanget af og årsager til omberømmelse og udsættelse af straffesager. Omberømmelser og udsættelser er en medvirkende årsag til de stigende sagsbehandlingstider.

Analysen viste, at der var forskellige grunde til, at retssager udsættes og omberømmes. Udeblivelser, forsvarsskifte og sager, der trækkes tilbage af anklagemyndigheden, var hovedårsagerne til, at knap en tredjedel af byretternes straffesager blev ramt af forsinkelser. Analysen viste også, at mere end to ud af tre sager ved landets byretter blev gennemført uden udsættelser eller omberømmelser. For landsretterne var tallet endnu højere.

Rigsrevisionens beretning om sagsbehandlingstider

I maj 2022 udkom Rigsrevisionens beretning 'Byretternes sagsbehandlingstider for straffesager' med Statsrevisorernes bemærkninger. Her var der bl.a. kritik af både Justitsministeriet

og domstolene for ikke på tilfredsstillende vis at have understøttet målet om at nedbringe sagsbehandlingstiderne for straffesager i byretterne. De stigende berømmelsestider blev også kritiseret i rapporten.

Domstolsstyrelsen anerkendte kritikken af, at sagsbehandlingstiderne er blevet for lange, og tog den til efterretning. Det var samtidig styrelsens vurdering, at den overvejende årsag til stigningen i den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er en kombination af manglende ressourcer, en markant stigning i de modtagne straffesager, herunder særligt ressourcekrævende domsmandssager, samt øget sagskompleksitet. Derudover byggede beretningen på tal fra 2016 til 2021 og dermed også perioden med COVID-19, som i vidt omfang havde indflydelse på sagsbehandlingstiderne, idet domstolene i en periode arbejdede i nødberedskab, og mange sager i perioden blev udsat som følge af COVID-19-smitte.

Flot international anerkendelse af det danske retsvæsen

Både når det gælder uafhængighed og national retssikkerhed, placerer Danmarks Domstole sig – trods ressourcemæssige udfordringer – igen helt i top internationalt.

EU-Kommissionen udgav igen i år to rapporter med fokus på domstolene og retssikkerhed: EU Justice Scoreboard og Rule of Law-rapporten. Rapporterne er to af Kommissionens væsentligste værktøjer i indsatsen for at styrke retssikkerhed i medlemsstaterne og har bl.a. til formål at identificere trusler mod retsstatsprincipperne og styrke dialog herom på tværs af Europa.

EU Justice Scoreboard 2022 viser endnu en gang, at befolkningen og erhvervslivet – på trods af domstolenes udfordringer med økonomi og sagsbehandlingstider – rangerer Danmarks Domstole meget højt på uafhængighed.

Danmark indtager således en europæisk førsteplads i den kategori, hvori de adspurgte har vurderet deres domstoles og dommers uafhængighed som 'meget god', hvilket er den bedste vurdering, der kan vælges. 42 pct. af de adspurgte danskere har svaret dette. Finland kommer med 28 pct. ind på en andenplads i kategorien, mens Tyskland bliver nummer tre med 26 pct.

"Fra 2020 til 2021 oplevede Danmark et fald i antallet af adspurgte, der mente, at de danske domstole gjorde det 'meget godt', når det gjaldt uafhængighed. Jeg noterer mig derfor med stor tilfredshed en markant stigning i kategorien i år. Domstolenes uafhængighed er en grundpille i vores demokrati og noget, som vi skal stå omhyggeligt vagt om", fastslår Kristian Hertz, direktør i Domstolsstyrelsen.

Dansk benchmark

Erhvervslivets vurdering af Danmarks Domstole er i alle undersøgelser og målinger af retsvæsnets uafhængighed meget fin. EU Justice Scoreboard 2022 viser endda en forbedring.

87 pct. af de adspurgte i det danske erhvervsliv vurderer denne gang domstolenes og dommernes uafhængighed som 'meget god' eller 'ret god'. I 2021 lå tallet på 84 pct. I kategorien 'meget god' scorer Danmark 45 pct., hvilket er en klar førsteplads og en stigning på to procentpoint i forhold til sidste år. Blot fire europæiske lande ligger over 30 pct. i kategorien.

"Danmark kan fortsat bryste sig af at være med til at sætte et benchmark for vores europæiske kolleger i forhold til uafhængighed. Virksomhedernes retssikkerhed er et vigtigt konkurrenceparameter, men jeg kan være bekymret for, om de danske domstole fremadrettet kan opretholde erhvervslivets høje tillid, når sagsbehandlingstiden fortsat stiger", siger Kristian Hertz.

37,9 pct. af de adspurgte i erhvervslivet føler sig desuden 'meget sikre' på effektiv beskyttelse fra lovgivningen og domstolene i relation til investeringer. Det placerer Danmark på en førsteplads i kategorien, skarpt efterfulgt af Luxembourg med 37,8 pct.

Verdens bedste retssikkerhed

Danmark indtager også førstepladsen, når det gælder retssikkerhed, i den uafhængige organisation World Justice Projects undersøgelse Rule of Law Index for 2022. Den danske score er en smule højere i 2022 end i 2021.

Selvom det ser godt ud med retssikkerheden herhjemme, er retsprincipperne globalt set under pres. For femte år i træk er det overordnet set gået tilbage for retssikkerheden rundt om i verden. Faktisk i hele 61 pct. af landene, viser undersøgelsen. Kroatien, Bulgarien og Ungarn ligger helt i bund blandt EU-landene.

"Vi kan i Danmark, sammen med andre ligesindede lande, forhåbentlig vise et godt eksempel i kampen for retsstatsgarantierne i Europa og globalt, hvor udviklingen generelt går i den forkerte retning. Vi skal altid se kritisk på os selv, men det gør mig stolt, at Danmark, trods de stigende sagsbehandlingstider, er helt i top på de områder, der vedrører domstolene, fx strafferet, civilret, fravær af korruption og individets grundlæggende rettigheder", siger direktør i Domstolsstyrelsen Kristian Hertz. Han fortsætter:

"Retsstatsprincipperne og retssikkerhed for den enkelte borger og virksomhed er de bærende elementer i vores arbejde for et sundt og uafhængigt retssystem med lige adgang til retfærdighed. Førstepladsen er en anerkendelse af indsatsen i retterne og hos hver enkelt ansat ved Danmarks Domstole".

Fakta om EU Justice Scoreboard

EU Justice Scoreboard er en del af EU-Kommissionens omfattende 'Rule of Law Mechanism', der arbejder for at fremme og udvide dialog og fælles opmærksomhed om retssikkerhed som en grundlæggende værdi for EU. Rapporten sammenligner de europæiske retssystemer på en række parametre og er et af Kommissionens vigtigste værktøjer til at understøtte retssikkerhed (Rule of Law) og en udvikling mod mere velfungerende retssystemer i EU.

Rapporten, der offentliggøres for tiende gang, rangerer medlemslandenes retsvæsenere på effektivitet, kvalitet og uafhængighed.

Scoreboardet baseres på data fra en række forskellige kilder. Nogle data er vanskelige at sammenligne, da retssystemerne fungerer forskelligt, og data – og mulighederne for at trække data – kan være forskellige i landene. For eksempel afgøres de fleste administrative sager i Danmark af uafhængige nævne og ikke af domstolene, hvorfor der ofte ikke vil være data fra Danmark herom. Der kan desuden være forskel på, hvordan Kommissionen vælger at præsentere de indsamlede data, fx opgørelse i euro pr. indbygger eller i forhold til BNP.

Dette års scoreboard er i vidt omfang baseret på tal og datasæt fra 2020, mens kun enkelte data er fra 2021 og 2022. Scoreboardet omfatter ikke straffesager.

Du kan finde mere information (på engelsk) om EU Justice Scoreboard 2022 via dette link til EU-Kommissionen.

Fakta om World Justice Project og Rule of Law Index

World Justice Project (WJP) er en uafhængig, tværfaglig organisation, der arbejder for at fremme retsstaten over hele verden.

World Justice Project bruger otte parametre til at måle den samlede retssikkerhedsscore. De er: Constraints on Government Powers, Absence of Corruption, Open Government, Fundamental Rights, Order and Security, Regulatory Enforcement, Civil Justice og Criminal Justice.

Danmark ligger i top på fem ud af otte parametre: Constraints on Government Powers, Absence of Corruption, Fundamental Rights, Regulatory Enforcement og Civil Justice.

World Justice Projects Rule of Law Index er baseret på over 154.000 husstandsundersøgelser og mere end 3.600 ekspertundersøgelser i 140 lande.

Undersøgelsen blev offentliggjort den 26. oktober 2022.

Læs mere om undersøgelsen og metoden på organisationens hjemmeside.

Digital fremdrift for domstolene

Danmarks Domstole har i 2022 haft travlt på digitaliseringsfronten. En ny selvbetjeningsløsning til behandling af dødsboer er blevet udrullet, digitaliseringen af straffesagsområdet er i fuld gang, Domsdatabasen blev lanceret, og der har været fremdrift i domstolenes øvrige it-projekter.

Straffe- og skiftesager berører rigtig mange mennesker og er store sagsområder ved domstolene. I november måned lancerede Danmarks Domstole 'Skifteportalen' (www.minskiftesag.dk), den første del af løsningen til skifteretsområdet. Portalen hjælper med at skabe overblik, når en afdød persons økonomi skal gøres op.

"Brugerne har taget godt imod portalen, og udrulningen gik som planlagt. Det nye system skaber øget gennemsigtighed, større brugervenlighed og sikrer en hurtigere sagsgang, hvilket vil komme retterne såvel som borgere, professionelle og offentlige myndigheder og institutioner til gavn", siger Martin Wood, it-direktør i Domstolsstyrelsen.

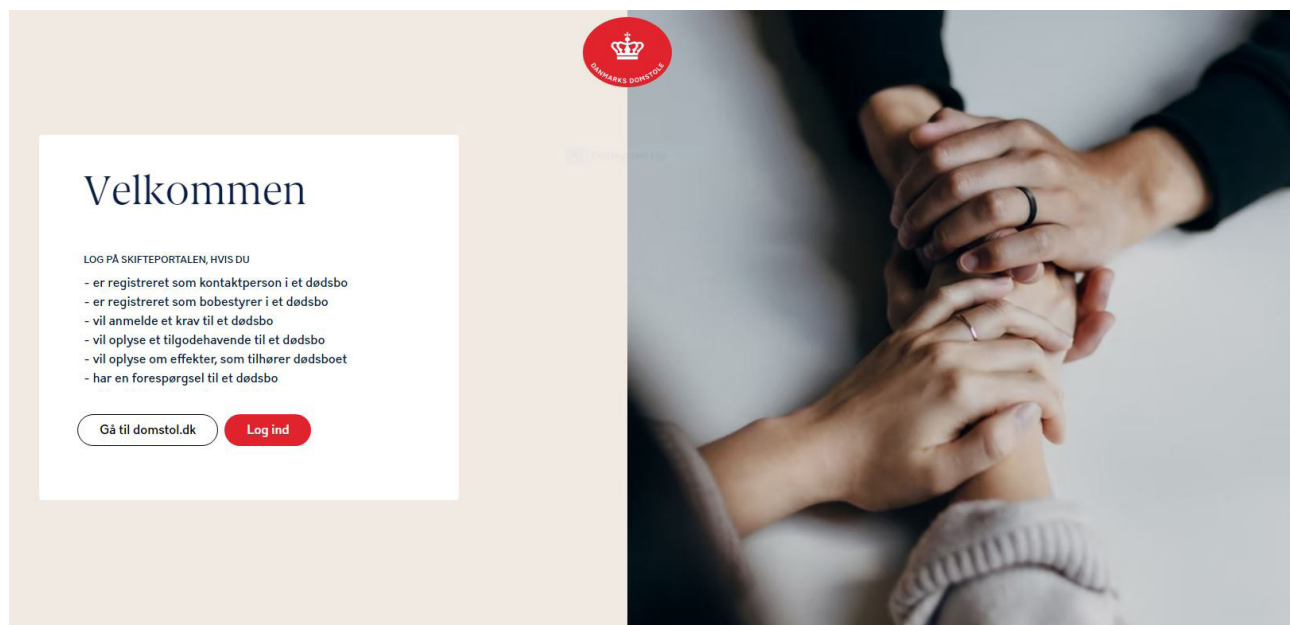
På Skifteportalen kan borgere, virksomheder og banker oprette krav, tilgodehavender, effekter og forespørgsler i dødsboer, og kontaktpersoner samt bobestyrere kan få et samlet overblik. Med tiden vil hele dødsboehandlingen blive digitaliseret via Skifteportalen. Den samlede straffe- og skifteløsning forventes færdig i 2026.

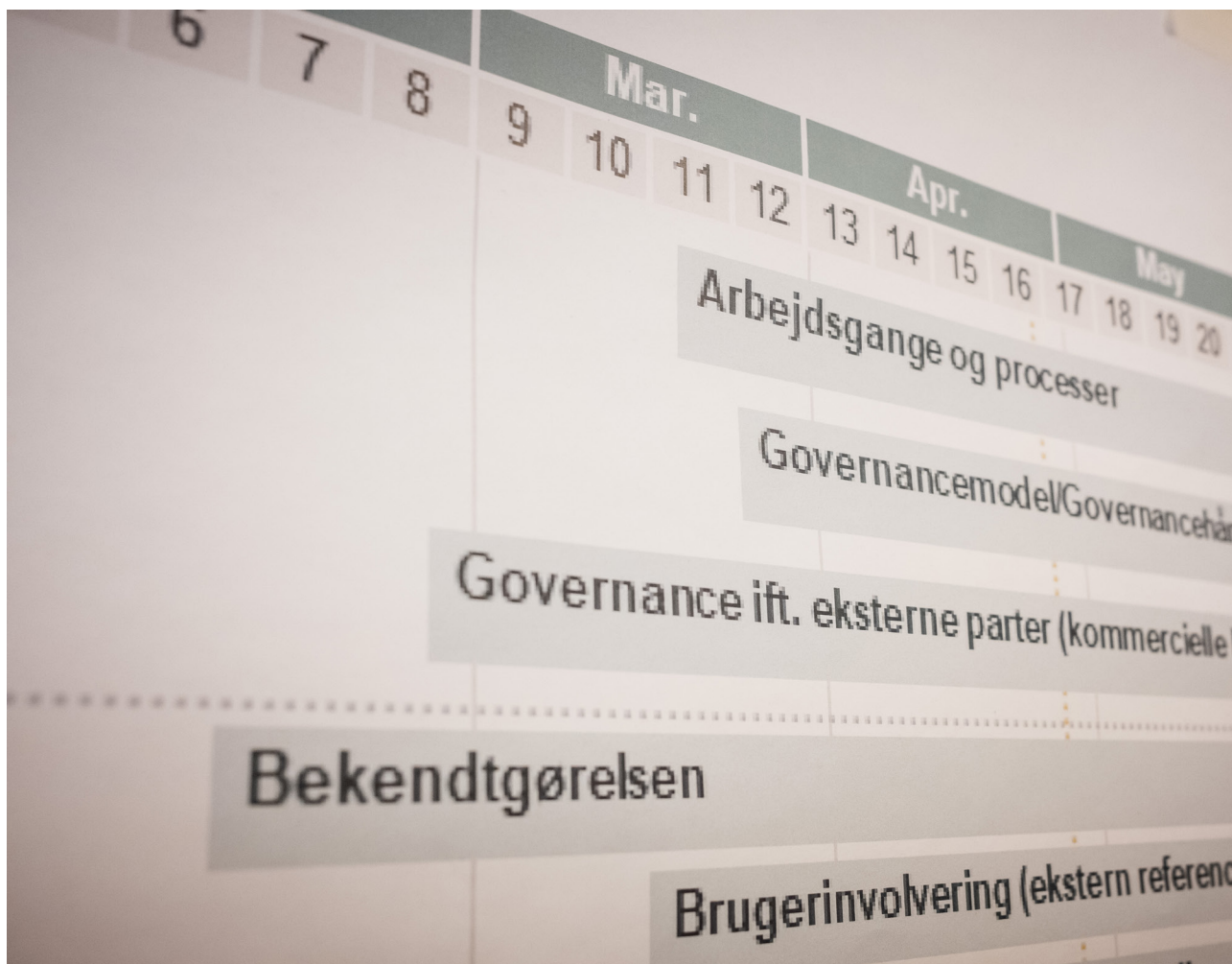
Den digitale straffesag

I år har Domstolsstyrelsen desuden påbegyndt udvikling af et nyt straffesystem til at understøtte behandlingen af de mere end 200.000 straffesager ved byretterne hvert år. Udviklingen af et bødesagssystem til behandling af forenklede bødesager er snart færdigudviklet og udrulles i 2023. Systemet digitaliserer en papirbåren proces, hvor ubetalte bødesager, som retterne skal afsige dom i, hidtil er blevet fragtet med lastbiler mellem aktørerne.

Læs mere om digitaliseringen af straffe- og skifteområdet på vores hjemmeside.

"Den samlede digitalisering af Danmarks Domstole skal sikre en tidssvarende sagsbehandling og en digital og effektiv adgang til retsvæsnen. Det er vigtigt, at domstolene tilpasser sig offentlighedens forventninger til retssystemet med digitale løsninger, som imødekommer brugernes behov og sikrer, at domstolene kan løse deres vigtige samfundsmæssige opgave", forklarer Martin Wood. Han fortsætter:

”Vi har i disse år især fokus på at bygge nye, fremtidssikrede systemer til straffe- og skifteretsområdet, som skal sikre, at retterne kan sagsbehandle så effektivt som muligt, og at borgere, virksomheder, advokater og myndigheder kan tilgå domstolene på en nem og intuitiv måde. Vi sikrer dette ved at inddrage brugere og interessenter hele vejen igennem, når vi udvikler vores digitale projekter. Samtidig arbejder vi for at forbedre retternes nuværende løsninger ved at udvikle og vedligeholde de interne systemer ved retterne”.

Overgang til Næste generation Digital Post

I 2022 overgik al digital post til Næste generation Digital Post (NgDP). Overgangen havde også betydning for Danmarks Domstole, da nogle af retternes systemer blev omlagt fra Digital Post til Næste generation Digital Post.

I forbindelse med overgangen til NgDP har Domstolsstyrelsen i 2022 foretaget en række analyser, der skal muliggøre implementeringen af e-Boks ved Grønlands Domstole. Det er blevet besluttet, at projektet udvides til at omfatte en tilslutning til den danske Digital Post-løsning.

Lancering af Domsdatabasen

Domstolsstyrelsen lancerede Domsdatabasen i begyndelsen af 2022. Databasen, som har været et ønske fra både politisk side og fra aktører med interesse i domme, indeholder afgørelser fra domstolene. I løbet af året har Domsdatabasens

behandlingsenhed ved Retten på Bornholm kategoriseret, pseudonymiseret og overført domme til Domsdatabasen, og databasens indhold er vokset betragteligt.

Forbedring af tvangsauktionssystemet

Landets fogedretter behandler tvangsauktioner via et internt tvangsauktionssystem. I 2022 har Domstolsstyrelsen udrullet en løsning til systemet, som gør det muligt for retterne at sende digitalt og foretage forenklet digital forkyndelse fra tvangsauktionssystemet.

Stabilisering af kassesystemet

Domstolsstyrelsen gennemførte i 2022 stabilisering af retternes kassesystem. Dele af systemet er blevet udskiftet, alle retter har fået bonprintere, og kasse-pc'erne fik ny hardware.

Rekruttering og fastholdelse i fokus

Domstolsstyrelsen har i 2022 haft fokus på rekruttering og fastholdelse af medarbejdere til både retterne og styrelsen.

I 2022 har Domstolsstyrelsen yderligere skærpet fokus på Employer Branding, og vi har fået produceret film om arbejdet som dommerfuldmægtig ved retterne og om, hvad vi kan tilbyde henholdsvis jurister og it-medarbejdere i Domstolsstyrelsen. I årets løb har vi også deltaget i en række karrieremesser på universiteterne.

“De nye generationer på arbejdsmarkedet efterspørger især meningsfyldt arbejde, relationer, fokus på deres individuelle udvikling og behov samt work-life-balance. Vi er i løbende dialog med domstolenes ledere og vores forskellige samarbejdsfora for at sikre, at vi fortsat kan tiltrække og fastholde dygtige medarbejdere”, siger Tina Henriksen, direktør for Domstolsstyrelsens Center for HR.

Antallet af medarbejdere ved retterne har i 2022 været stabilt. På grund af tilgangen af stadig flere og mere komplekse

sager på særligt straffesagsområdet er der imidlertid behov for at kunne rekruttere yderligere jurister og kontoransatte til retterne.

Domstolsstyrelsen står for ansættelsen af dommerfuldmægtige til retterne. Der blev i 2022 ansat 35 nye dommerfuldmægtige. Derudover har vi bl.a. forestået rekrutteringen til Straffe- og skifteprogrammet, som har til formål at udvikle nye it-systemer til understøttelse af straffe- og skifteområderne ved Danmarks Domstole.

Du kan læse mere om os, møde nogle af vores medarbejdere og finde en oversigt over aktuelle stillinger ved domstolene på vores hjemmeside.

Endnu et travlt år med persondataret

Fokus har i 2022 været på rådgivning om persondataretten til Domstolsstyrelsen, selvevalueringsprogrammet samt arbejds gange på tilsynsområdet.

Domstolsstyrelsen har haft et stort behov for rådgivning om persondataretten i forbindelse med indkøb og/eller udvikling af nye it-løsninger samt indgåelse af større databehandlaftaler. Derudover har der været særligt fokus på at yde rådgivning til Straffe- og skifteprogrammet, herunder at udarbejde de faste databeskyttelsesretlige leverancer til udviklingen af de forskellige dele af det nye system.

Der har desuden været fokus på at få gennemført et selvevalueringsprogram og servicebesøg ved retterne, som i 2021 blev udskudt på grund af ressourcehensyn. Udestående dele af selvevalueringsprogrammet og servicebesøgene for 2021 er i 1. kvartal 2022 blevet gennemført. Selvevalueringsprogrammet og nogle servicebesøg for 2022 er blevet gennemført i perioden 2. kvartal 2022 til januar 2023.

Databeskyttelse på dagsordenen

Det nationale netværksmøde for databeskyttelsesrådgivere

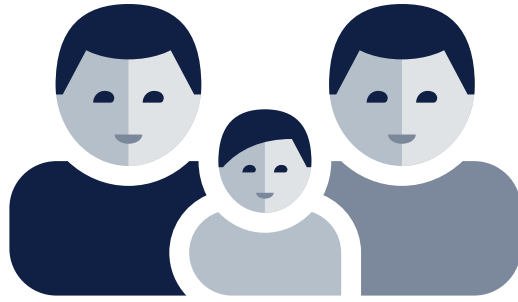
(DPO'er) blev i efteråret gennemført fysisk ved Vestre Landsret, hvor tilsyn med databehandlere var på dagsordenen. Databeskyttelsesrådgiveren var i juni 2022 på Færøerne for at bistå med implementeringen af retshåndhævelsesloven.

Domstolsstyrelsen har derudover deltaget i diverse arbejdsgrupper med behov for databeskyttelsesretlig ekspertise på tværs af myndigheder.

Fokus på arbejds gange på tilsynsområdet

Der er i 2022 blevet arbejdet på at optimere arbejdsprocesserne på tilsynsområdet med henblik på at sikre en effektiv drift. Domstolsstyrelsen har i den forbindelse behandlet ca. 220 anmeldelser om brud på persondatasikkerheden indberettet af retterne og otte klager over retternes behandling af personoplysninger. Et brud på persondatasikkerheden ved retterne kan fx være en fejlforsendelse af en vidneindkaldelse.

Samarbejde om det familieretlige system

I 2022 har byretterne modtaget 8.571 familieretlige sager. Heraf er 3.483 af de modtagne sager § 7-sager, og 834 er § 6-sager.

Derudover er der modtaget 2.159 prøvelsessager og 2.095 andre sager (tvangsfuldbyrdsessager mv.). Der er afsluttet 9.203 sager ved byretterne. Heraf er der afsluttet flest § 7-sager.

Også i 2022 fortsatte det formaliserede samarbejde mellem Familieretshuset og Danmarks Domstole lokalt og centralt. Der blev afholdt et møde i det centrale samarbejdsforum den 12. december 2022. Det er planen, at der skal afholdes to til tre årlige møder i det centrale samarbejdsforum.

Årets gang i Bedste Praksis

Danmarks Domstoles Bedste Praksis-konsulenter bistår bl.a. retterne med at analysere og tilrettelægge gode arbejdsgange, ligesom teamet hvert år arrangerer seminarer for retternes ledelse.

I løbet af året afviklede Bedste Praksis i alt fem ledelses-seminarer, de såkaldte 'Træf', for skifteretterne, fogedretterne, retssekretariatene og landsretterne, familieretterne og administrationerne. Seminarerne er den helt store årlige leverance for Bedste Praksis, og forberedelsen, afviklingen og opfølgningen på 'Træf' er en stor del af Bedste Praksis-teamets arbejde. Mange af de opgaver, Bedste Praksis i øvrigt løser, opstår på 'Træf', når lederne drøfter de opgaver og udfordringer, de står med.

Det gennemgående ledelsestema på alle årets 'Træf' var medarbejderfastholdelse. Danmarks Domstole er som resten af samfundet påvirket af et arbejdsmarked, hvor nye generationer og generelle samfundstendenser påvirker personaleomsætningen. Emnet blev håndteret gennem oplæg og erfaringsudveksling. På 'Træf' er videndeling og ensartethed også gennemgående temaer. Ensartethed ved domstolene er altid på dagsordenen, og videndelingen er essentiel for et udbytte-rikt 'Træf', så alle deltagere går derfra med inspiration og stof til eftertanke.

I efteråret 2021 gennemførte Domstolsstyrelsen en analyse af årsager til omberømmelse og udsættelse af straffesager (analysen blev offentliggjort i april 2022). Bedste Praksis har i efteråret 2022 været rundt ved flere retter for at følge op på denne analyse med det formål at finde og udbrede gode arbejdsgange og processer, der kan lette det tunge arbejde med udsættelser og omberømmelse. Det er et komplekst område, og retterne er meget afhængige af, at brugerne, herunder særligt forsvarere og anklagemyndighed, men også tiltalte og vidner, samarbejder om sagsafviklingen. Arbejdet med opfølgningen bliver afsluttet primo 2023.

Bedste Praksis-teamet gennemgik i årets løb en stor personaleudskiftning. Ved udgangen af året var teamet fuldtalligt med fem konsulenter, der kommer fra stillinger ved retterne, og som har kontorer ved retterne spredt rundt om i landet.

Domsmænd virtuelt og i virkeligheden

På Europarådets årlige dag for ret og retfærdighed den 25. oktober 2022 lancerede Domstolsstyrelsen og Danmarks Domstole Domsmændsspillet; et virtuelt spil om skyld og straf, hvor man kan prøve at være domsmænd og vurdere, om en tiltalt er skyldig eller ej.

I Domsmændsspillet er man indkaldt som domsmænd i en straffesag i byretten. Det er tanken, at man med åbent sind og en kritisk holdning til det, som præsenteres, er med til at afgøre sagen i retten. Sagen drejer sig om en kvinde, som er tiltalt for overtrædelse af databeskyttelsesloven, fordi hun har delt billeder af en person uden at have fået samtykke fra ham.

”I Danmark er det netop både juridiske dommere og almindelige mennesker, der tilsammen har den alvorlige opgave at træffe afgørelser om skyld og straf i straffesager. Den unikke funktion i det danske retsvæsen er også noget, vi gerne vil vise vores europæiske partnere”, siger udviklingsdirektør i Domstolsstyrelsen Merethe Eckhardt.

Spillet giver et indblik i hvervet som domsmænd og skal understøtte processen med at finde nye domsmænd, også kaldet lægdommere, i landets kommuner i 2023. De seneste undersøgelser viser, at bl.a. unge og ufaglærte er underrepræsenterede blandt domsmændene.

”Unge skal ikke nødvendigvis dømmes af andre unge. Men det er vigtigt for retssystemet og accepten af retssystemet, at alle danskere, herunder de unge, er en del af domsmændskorpset”, fastslår Merethe Eckhardt.

Du finder Domsmændsspillet her

Østre Landsret flyttede til Nordhavn

Østre Landsret flyttede i februar 2022 ind i en nyopført og moderne retsbygning i den københavnske bydel Nordhavn. De første retsmøder blev gennemført i uge 7.

"Vi har længe ønsket os en mere tidssvarende, tilgængelig og funktionel bygning for landsrettens medarbejdere og brugere. Det har vi fået nu. Retsbygningen i Nordhavn udgør en rigtig god og funktionel ramme om landsrettens vigtige arbejde", siger retspræsident Carsten Kristian Vollmer.

Den nye Østre Landsret i Nordhavn rummer i alt 20.000 m² fordelt over seks etager, inkl. kælder. Der er 20 retssale i den nye bygning. Den største retssal er på over 300 m², de mindste på ca. 100 m².

Første spadestik

Projektet med at opføre en ny Østre Landsret tog for alvor

fart i 2015. Undervejs i processen har Domstolsstyrelsen taget sig af den økonomiske styring af projektet og rådgivet Østre Landsret om udbud og kontrakter i tæt samarbejde med landsretten.

Det har været en prioritet at bygge bæredygtigt, og byggeriet er, som de øvrige bygninger på Trælsthølen, hvor Østre Landsret hører hjemme, blevet certificeret med guld efter DGNB-standarden. Det betyder, at den nye retsbygning er planlagt og opført bæredygtigt, både i social, miljømæssig og økonomisk henseende.

Læs mere om Østre Landsrets nye bygning her.

'Thi kendes for ret' – en podcastserie

Domstolsstyrelsen lancerede i 2022 podcastserien 'Thi kendes for ret', som giver lytterne et indblik i nogle af de erhvervsager, der er endt i retten.

Hvilke argumenter tæller, når der skal dømmes eller frikendes? Hvad kan vi lære af de enkelte domme? Og hvad foregår der egentlig ved dommerbordet?

Domstolsstyrelsen lancerede i 2022 podcastserien 'Thi kendes for ret', hvor vært Thomas Klinkby sammen med de erfarne landsdommere Tine Vuust, John Lundum og Svend Bjerg Hansen gennemgår nogle af de erhvervsager, som er endt i retten.

I Danmark er der mere end 300.000 private virksomheder. Podcastserien dykker ned i emner, som har særlig betydning for erhvervslivet, bl.a. sager om skatteret, ligestillingsret og varemærkeret.

"Det er en vigtig del af vores retssamfund og demokrati, at der er åbenhed omkring, hvad der sker i retssalene. Med 'Thi kendes for ret' sætter vi fokus på et udpluk af de mange vigtige erhvervsager, som domstolene hver dag håndterer. Det er med til at understøtte offentlighed i retsplejen, fordi lytterne får et unikt indblik i, hvad der sker i kulissen bag en retssag, og hvad der vægtes, når der dømmes", siger udviklingsdirektør i Domstolsstyrelsen Merethe Eckhardt.

Podcastserien består af syv episoder. Du kan i episoden 'Fyret forsker – en barselssag' fx høre om, hvad der kan ske for en virksomhed, hvis man bryder reglerne for medarbejder på barsel, om det er med fuldt overlæg eller ej. Episoden 'Jensens mod Jensens' skildrer en varemærkesag om retten til at bruge efternavnet Jensen, som endte ved Højesteret.

Find mere information om podcastserien 'Thi kendes for ret' og de enkelte episoder på domstol.dk.

Podcastserien er desuden tilgængelig i din streamingtjeneste.

Pris til 'Smykkeskrinet'

Hovedbygningen for Foged- og Skifteretten i Aarhus, også kaldet 'Smykkeskrinet', vandt den 8. september 2022 Renoverprisen.

Den danske arkitekt Hack Kampmanns oprindelige Statsbibliotek, senere Erhvervsarkivet i Aarhus, stod i 2021, efter en større transformation og restaurering, klar til, at Foged- og Skifteretten ved Retten i Aarhus kunne flytte ind. 'Smykkeskrinet' er et af ikonerne inden for nationalromantikken med store arkitektoniske, kulturelle og lokalhistoriske værdier. Bygningen, arealet foran bygningen med mure og indkørsel samt læsesalens nagelfaste inventar og lysekroner er fredet.

Et smukt møde

I begrundelsen for nomineringen til Renoverprisen bemærker nomineringsudvalget bl.a.:

"Retten i Aarhus - Erhvervsarkivet har en høj eksempelværdi, fordi projektet viser, hvorfor det er vigtigt at tænke over, at

vores nybyggeri kan få nye funktioner senere hen. Vi ved ofte ikke til hvad, og derfor skal vi dels lave dem holdbare, og så skal vi tænke på, at det ikke nødvendigvis er i vores egen levetid, at de fremtidige generationer vil transformere bygningen. Det mest inspirerende ved projektet er måden, hvorpå man har skabt et smukt møde mellem det eksisterende byggeri og de nye elementer. Man har ikke brudt noget ned, men derimod bare skrælet af og nænsomt føjet et ekstra lag til historien, der har gjort bygningen endnu bedre, end den var før".

Renoverprisen uddeles af Realdania og Grundejernes Investeringsfond til renoveringsprojekter, der er med til at vise vejen for, hvordan vi bedst løser den store samfundsmæssige opgave med at få opdateret den eksisterende bygningsmasse.

Fuldt program på Folkemødet

På Folkemødet den 16.-19. juni 2022 fik de besøgende igen rig mulighed for at opleve bredden af domstolenes arbejde.

I vores telt var der bl.a. debat om domstole og nævn, ungdomskriminalitet og dataetik. Mads Steffensen og et veloplagt panel talte om moral og god tone i kommunikation offentligt og på de sociale medier, og traditionen tro tog satiregruppen MAGT retssikkerheden under musikalsk behandling.

”Jeg er rigtig glad for, at vi kom tilbage med et fuldt program på Folkemødet. Det er en vigtig lejlighed til at fortælle om domstolenes arbejde og diskutere demokratiets og retsstatens tilstand med de mange, som interesserer sig for retsvæsenet”, siger Merethe Eckhardt, udviklingsdirektør i Domstolsstyrelsen.

DANMARKS DOMSTOLES PROGRAM PÅ FOLKEMØDET 2022

Find os på
Nordlandspladsen
i telt **B17**

Har Danmark brug for både domstole og nævn? Og hvad er forskellen?

Torsdag den 19. juni kl. 13:30-14:30

Ordstyrer: **Henrik Engell Rhod**, retspræsident ved Retten på Bornholm

Paneldeltagere: **Mikael Sjöberg**, Dommerforeningens formand, landsdommer ved Østre Landsret, **Christian Lützen**, direktør i Nævnenes Hus, **Michael Kjær Lauritsen**, partner og advokat ved Nielsen Nørager, **Mads Reinholdt**, direktør i Forbrugerrådet Tænk.

Mads Steffensen og retsdilemmaerne om kommunikation

Folkedomstolen: Skal bilen konfiskeres?

Folkedomstolen skal afgøre en sag om vanvidskørsel, hvor en far låner sin bil til sin søn. Vær med og døm selv!

Folkedomstolen med medlemmer af Folketinget:
Fredag den 17. juni kl. 12-13

Folkedomstolen med Folkemødedeltagere:
Lørdag den 18. juni kl. 13:30-14:30

Ordstyrer: **Mikael Sjöberg**, Dommerforeningens formand, landsdommer ved Østre Landsret
Dommer: **Henrik Engell Rhod**, retspræsident ved Retten på Bornholm. Forsvarer: **Karoline Normann**, advokat ved Stagetorn Advokater. Anklager: **Gyrithe Ulrich**, vicesstatsadvokat ved Statsadvokaten i København

Dataetik – varm luft eller styrkelse af borgernes retssikkerhed?

Fredag den 17. juni kl. 14 - 15

Danmark er blandt de mest digitaliserede lande i verden. Det giver muligheder, men også udfordringer for borgernes retssikkerhed. Hvordan kan vi sikre, at borgernes rettigheder er beskyttet i den digitale verden?

Store Kongensgade 1-3
1264 København K

Telefon 7010 3322
www.domstol.dk